Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus

Oplegger Bestuurlijk Overleg 3Noord 10 juli 2025

Beste leden van het bestuurlijk overleg 3Noord,

Voor u ligt het Bovenregionaal transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus. De afgelopen maanden is samen met Elker en andere belangrijke partners als onderwijs, het JENN en ervaringsdeskundige inbreng, gewerkt aan een plan waarmee ons landsdeel de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus kan realiseren. De af- en ombouw van de JeugdzorgPlus draagt bij aan de ambities op 3Noord voor de kwetsbare jeugdigen en gezinnen die van deze vorm van jeugdhulp gebruik maken binnen hun hulpverleningstraject.

Proces

Medio 2024 is vanuit 3Noord (Groningen, Friesland en Drenthe) aan Elker en Jeugdhulp Friesland de opdracht gegeven te komen tot een plan voor de om- en afbouw van de Jeugdzorg Plus. Dit plan hebben zij in december 2024 opgeleverd. In het plan was geen gemeenschappelijke keuze voor de toekomstige inrichting opgenomen. In het bestuurlijk overleg van december 2024 is, op basis van de ontwikkelingen en planvorming, besloten dat er een ander bovenregionaal transformatieplan voor de om- en afbouw van de Jeugdzorg Plus opgesteld zal worden. In dit bestuurlijk overleg is uitgesproken dat we vanuit het landsdeel 3Noord naar Elker kijken als de organisatie die de komende periode de voorzieningen voor de doelgroep gesloten jeugdhulp organiseert en die zorginhoudelijk het voortouw heeft bij de ombouw van de twintig plaatsen die voor deze doelgroep in Noord-Nederland beschikbaar zijn.

Voor ons landsdeel is vanuit de coördinerende gemeente Groningen een aanvraag ingediend ten behoeve van het verkrijgen van de SPUK transformatie gesloten jeugdhulp. Deze aanvraag is toegekend en voorziet in incidentele middelen ten behoeve van de afbouw, ombouw en alternatieven. De inhoud van het bovenregionale plan zal grotendeels het kader vormen voor de verdeling van de SPUK middelen.

Op 21 maart jl. heeft het Bestuurlijk Overleg 3Noord ingestemd met de inhoudelijke richting zoals beschreven in het toen besproken conceptplan. De periode maart – juni 2025 is gebruikt om de planvorming af te ronden. In deze periode hebben vertegenwoordigers vanuit de drie jeugdhulpregio`s en Elker doorgesproken over thema`s op de onderdelen inhoud en financiën.

1. Inhoud: naar aanleiding van het eerste deel van het proces was het noodzakelijk over een aantal inhoudelijke onderwerpen door te praten, zodat er gedeelde beelden ontstonden tussen Elker en de vertegenwoordiging vanuit de regio`s. Thema`s waren de verbinding met onderwijs, de relatie tot (onvoorwaardelijk) wonen, doorlopende hulptrajecten, de inzet van (intensieve) ambulante systeeminterventies voor/tijdens/na het verblijf in een ombouwvoorziening waar vrijheidsbeperkende maatregelen op basis van een machtiging Jeugdwet kunnen worden ingezet, de inzet van de voorwaardelijke machtiging en de wijze waarop monitoring en leren in gezamenlijkheid wenselijk wordt ingericht.
2. Financiën: er is gewerkt aan het opstellen van een financiële paragraaf waarin de

financiële impact van de af- en ombouw voor ons landsdeel voor zover als nu mogelijk inzichtelijk is gemaakt, aangevuld met ambtelijke adviezen voor het vervolg. De financiële paragraaf bevat een overzicht van de incidentele kosten die met de af- en ombouw gepaard gaan i.r.t. de beschikbare SPUK-middelen en de structurele kosten behorende bij de te realiseren ombouwvoorzieningen (tarieven en contractering).

Inhoud

Het bovenregionale transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus beschrijft waarom, voor wie en hoe we vorm en inhoud willen geven aan de afbouw van de huidige JeugdzorgPlus en de ombouw naar inhoudelijk getransformeerde jeugdhulp waarbij vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet. De aankomende jaren moet hiervoor in gezamenlijkheid door de regio`s, Elker, aanbieders van alternatieven, verwijzers en op 3Noord hard gewerkt worden aan het realiseren van onze inhoudelijke ambities.
Daarbij zijn onderwijs (of een zinvolle dagbesteding die bijdraagt aan het bereiken van het beoogde perspectief van de jeugdige), de gedeelde verklarende analyse en een centraal coördinatiepunt cruciale onderdelen om de beoogde ambities te bereiken.

We willen de volgende doelen bereiken:

- Instroom voorkomen.
- Bovenregionale omgebouwde plekken inrichten (Elker) waar op inhoud getransformeerde jeugdhulp met vrijheidsbeperkende maatregelen geboden wordt.
- Regionale alternatieven beschikbaar hebben waar passende jeugdhulp wordt geboden die bijdraagt aan het voorkomen van instroom, verkorten van opname en aan zo thuis mogelijke invulling van gespecialiseerde jeugdhulp. De regio`s stellen hiervoor een plan op aan de hand van een vooraf vastgesteld kader, dat onderdeel is van het u nu aangeboden transformatieplan. Op basis van deze regionale plannen blijven de regio`s in gesprek over de voortgang en kan er van elkaar geleerd worden.

Financiën

De financiële impact van de afbouw, ombouw en opbouw is weergegeven in de financiële paragraaf. Na positieve besluitvorming staan de 3Noord regio's garant voor de kosten van de bovenregionale ombouwplekken (jeugdhulp waarbij vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet) voor een totaal van 5.1.2f

We zullen conform de huidige financiering van JeugdhulpPlus de verzorgingsdagen per maand af rekenen en na afloop van het jaar wordt de instandhoudingsbijdrage per regio berekend.

De kosten voor het Centrale Coördinatiepunt bedragen naar verwachting circa 5.1.2f euro in 2026. Hiervan wordt in het eerste jaar (2026) 5.1.2f euro uit de SPUK bekostigd en wordt onderzocht welke andere middelen aangewend kunnen worden om het coördinatiepunt te bekostigen, zodat de kosten voor de regio`s zo laag mogelijk gehouden kunnen worden.

De incidentele en frictiekosten worden eveneens uit de SPUK-regeling gedekt. Hierin is 13,9 miljoen euro beschikbaar en de voorlopige verdeling is als volgt:

- Kosten programma- en projectmanagement: 5.1.2f

- Frictiekosten leegstand 2024:
- Frictiekosten afbouw en ombouw JeugdzorgPlus:
- Ontwikkelkosten centrale toegang
- Ontwikkeling van alternatieven:

De hiervoor weergegeven budgetverdeling kan en zal nog aangepast worden op basis van de feitelijke ontwikkelingen. In de financiële paragraaf is daarover het nodige geschreven. De regiegroep zal de budgetverdeling bewaken en periodiek rapporteren over de daadwerkelijke bestedingen en aanpassingen in de verdeling over de genoemde kostensoorten.

Regioplannen

In het bovenregionaal plan is nadrukkelijk het belang van de beschikbaarheid en inzetbaarheid van alternatieven beschreven. Alternatieven dragen bij aan het bereiken van onze doelen en ambities te bereiken. Alternatieven moeten zo dichtbij en thuis mogelijk zijn in aansluiting op de context en het systeem van de jeugdige. Dit is bij voorkeur in de eigen gemeente of regio. Deze alternatieven beslaan zowel ambulante als verblijfsvormen van jeugdhulp. De mate waarin deze momenteel beschikbaar zijn verschilt per regio (zowel kwantitatief als kwalitatief).

Het is belangrijk dat elke regio een passend aanbod beschikbaar heeft dan wel realiseert om instroom in ombouwvoorzieningen te voorkomen. Deze alternatieven dragen ook bij aan een duurzame uitstroom en voorkomen daarmee het vollopen van de bovenregionale ombouwvoorzieningen met vrijheidsbeperkende maatregelen.

Elke regio stelt hiertoe een regioplan op. In het bovenregionaal transformatieplan is opgenomen waaraan deze regioplannen moeten voldoen. Uitgangspunt voor de uitvoering is dat elke regio primair zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de opbouw van alternatieven, de beschikbaarheid en financiering hiervan.

Ambtelijke afstemming

In de vergadering op 1 juli 2025 heeft de Stuurgroep 3Noord de besluitpunten voor het Bestuurlijk Overleg op 10 juli 2025 vastgesteld.

Daarnaast heeft de Stuurgroep de financiële paragraaf bij het Transformatieplan vastgesteld.

Gevraagde besluiten

1. *Het BO 3Noord stemt in met het Bovenregionale Transformatieplan af- en ombouw JeugdzorgPlus en geeft opdracht om in de regio`s de afzonderlijke regionale uitwerking op te pakken.*

2. *Het BO belegt deze opdracht bij de Stuurgroep 3N en verzoekt hen het plan met financiële adviezen conform de daarvoor in de separate regio's noodzakelijke besluitvormingsroute te brengen, met als doel het noodzakelijke mandaat en financiën te organiseren die nodig zijn voor de uitvoering van het plan.*

3. *Het BO geeft de Stuurgroep 3N opdracht hierover een communicatieplan op te stellen.*